

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bu Kanuna Dört Ek Madde Eklenmesi ve Bir Ek Maddesinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 9.4.1991 Sayı : 20840)

Kanun No.
3708

Kabul Tarihi
3.4.1991

MADDE 1. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Yükseköğretim Kurumları : Üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, meslek yüksekokulları ile uygulama ve araştırma merkezleridir.

Yüksek teknoloji enstitüsü, özellikle teknoloji alanlarında yüksek düzeyde araştırma, eğitim-öğretim, üretim, yayın ve danışmanlık yapan, kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip bir yükseköğretim kurumudur.

MADDE 2. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin (f) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

f) Üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokullar, kalkınma plan ve programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulur.

MADDE 3. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 56 ncı maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan malfi muafiyetler, istisnalar ve diğer malfi kolaylıklardan aynen yararlanırlar.

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere ve yüksek teknoloji enstitülerine makbuz karşılığında yapılacak nakdî bağışlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerden ve kurum kazancından indirilir.

MADDE 4. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarına, en az iki fakülteden oluşması, Fen ve Edebiyat alanlarıyla ilgili eğitim programlarının bulunması ve eğitim-öğretim ve araştırma düzeyinin en az o ilde, o ilde yoksa en yakın ildaki Devlet üniversitesindeki eğitim-öğretim ve araştırma düzeyinde olduğunun tespiti halinde, kanunla üniversite adı verilebilir. Vakıflarca kurulmuş bir yükseköğretim kurumunun yukarıda sayılan niteliklere sahip olup olmadığını belirten esaslar Millî Eğitim Bakanlığının ve Devlet Planlama Teşkilatının uygun görüşü alınarak, Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.

MADDE 5. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yükseköğretim Genel kurulunca belgeler üzerinde yapılacak inceleme sonucunun, yeni bir üniversitenin kurulmasını veya kurulmuş bir yükseköğretim kurumuna üniversite adının verilmesini gerektirmesi halinde tekemmül ettirilen teklif dosyası gereği için Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

MADDE 6. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek Madde 7. — Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları, bu Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan malî kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade ederler ve bunlar emlak vergisinden muaf tutulurlar.

MADDE 7. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki dört ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarına eğitim-öğretim ve araştırma tesisleri, öğretim üyesi lojmanları, öğrenci yurtları, sosyal ve kültürel tesisler kurmak üzere, Bakanlar Kurulu kararıyla, Hazine veya muvafakatları alınmak suretiyle, kamu tüzelkişilerine ait arazi ve tesisler tahsis edilebilir. Bu şekilde tahsis edilen arazi ve tesisler, başka gerçek ve tüzelkişilere devredilemez.

Vakıflarca kurulmuş yükseköğretim kurumlarından eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini en az iki eğitim-öğretim yılı sürdürmüş olanlara, talepleri halinde, o yükseköğretim kurumunun eğitim-öğretim, araştırma, kütüphane ve yatırım masrafları ile diğer cari harcama kalemleri için Yükseköğretim Kurulunun teklifi üzerine Millî Eğitim Bakanlığının görüş ve önerisi ile Bakanlar Kurulunca tespit edilecek esaslara göre, kendi bütçesinde öngörülen miktarın % 45'ini geçmemek kaydıyla her yıl Devlet yardımı yapılır. Bakanlar Kurulunca esaslar tespit edilirken yardımın yapılacağı yükseköğretim kurumunun araştırma çalışmalarının düzeyleri dikkate alınır. Devlet yardımı, ilgili yükseköğretim kurumunun müracaatı üzerine Millî Eğitim Bakanlığının görüş ve önerisi ile Bütçe Kanununda her yıl bu maksatla ayrılan ödenekten iki eşit taksit halinde Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılır.

Yardım alan yükseköğretim kurumu her yıl nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye ve Gümrük ve Millî Eğitim bakanlıkları ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

EK MADDE 19. — a) Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınmak suretiyle, Millî Eğitim bakanlığının önerisi üzerine uygun görülen üniversitelere Bakanlar Kurulu kararıyla özel statü verilebilir. Özel statü verilen bir üniversite, dokuz kişilik bir Üst Yönetim Kurulu tarafından yönetilir. Üst Yönetim Kurulunun rektör dışındaki sekiz üyesinden ikisi Millî Eğitim Bakanlığı, ikisi Yükseköğretim Kurulunca gösterilecek 3 misli aday arasından Cumhurbaşkanınca atanır. Cumhurbaşkanı gerektiğinde yeni adayların tespitini isteyebilir. Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmayanların yerine yeni adayların seçilmeleri iki hafta içinde yapılmadığı takdirde, Cumhurbaşkanınca doğrudan atama yapılır. Üyelerin geri kalan dördü ise Cumhurbaşkanınca doğrudan atanır. Üst Yönetim Kurulu üyeleri yaş haddi hariç Devlet memuru olma niteliğine sahip olan ve toplumda temayüz etmiş kişiler arasından seçilir. Bu üyelerin görev süresi altı yıl olup her üç yılda bir yarısı yenilenir. Süresi sona eren üyelerin yeniden seçilmesi mümkündür. Herhangi bir nedenle üyeliğin normal süreden önce sona ermesi halinde, eski üyenin kalan süresini tamamlamak üzere yenisi seçilir.

Rektör dışındaki üyeler fahri olarak görev yapar. Bunlara toplantılara katılmak için yaptıkları masraflar dışında herhangi bir ad altında üniversiteden ödeme yapılmaz.

Bu üniversitelerde rektör, Üst Yönetim Kurulunun rektör dışındaki üyelerinin göstereceği dört aday arasından Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise rektörün göstereceği üç aday arasından Yükseköğretim Yürütme Kurulunca atanırlar.

b) Özel statü verilen üniversitelerdeki öğretim elemanları ve diğer personel, diledikleri takdirde, eski statülerinde görevlerine devam edebilecekleri gibi, Üst Yönetim Kurulunca tespit edilen esas ve usullere göre sözleşmeli olarak da atanabilirler. Sözleşmeli olarak çalışanlardan isteyenlerin T.C. Emekli Sandığı ile ilişkileri devam eder.

c) Özel statü verilen üniversitelerin her birinde, o üniversitenin kendi özelliklerine ve kuruluş amacına uygun olarak gelişebilmesi, öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarının karşılanması ve üniversitenin her türlü faaliyetleri sonucu yarattığı kaynaklarını etkili ve verimli bir biçimde kullanabilmesi amacı ile Üst Yönetim Kuruluna bağlı bir işletme hesabı tesis edilir.

İşletme hesabının başlıca gelir kaynağı, öğrenci başına gerçek maliyete göre tespit edilen öğrenim ücretidir. Bu ücretin bir kısmı Devlet, diğer kısmı öğrenciler tarafından karşılanır. Her eğitim-öğretim yılına ait öğrenci başına gerçek maliyetler, Üst Yönetim Kurulunun teklifi, Devlet Planlama Teşkilatının uygun görüşü ile Maliye ve Gümrük ve Millî Eğitim bakanlıkları tarafından birlikte belirlenir. Öğrenim ücretinin Devletçe karşılanacak kısmı ise, Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

Öğrenci başına tespit edilen öğrenim ücretinin devletçe karşılanan kısmı için gerekli ödemeler ilgili üniversite katma bütçesinin transferler tertibine konur ve buradan işletme hesabına aktarılır. Aktarma, öğrencilerin kayıt sırasında bütçe dairesi başkanlığından alacakları çeklerin öğrenciler tarafından işletme hesabına yatırılmasıyla gerçekleştirilir ve bunların toplamı her yıl iki eşit taksitte üniversiteye ödenir.

Öğrenim ücretinin öğrencilerce karşılanacak kısmı, kayıt sırasında öğrenciler tarafından işletme hesabına yatırılır. Bu kısmın öğrencilere ne ölçüde Devlet tarafından borç verileceği, ödeme usulleri ile bunları Devlete borçlanmak suretiyle ödemek isteyen öğrencilerin Devlete olan borçlarının ne şekilde ödeneceği, Maliye ve Gümrük Bakanlığının görüşü ile Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşletme hesabı, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa tabi değildir.

İşletme hesabının diğer gelir kaynaklarına, gider kalemlerine, harcama ve satın alma ile denetimine ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun teklifi, Millî Eğitim Bakanlığının uygun görüşü ile Maliye ve Gümrük Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

d) Üst Yönetim Kurulu üyelerinin diğer görev ve yetkileri, Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

EK MADDE 20. — a) Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsü Vakfı, Hacettepe Tıp Merkezi Vakfı ve Hacettepe Üniversitesi Vakfı tarafından müştereken kurulmuş olan yükseköğretim kurumuna kamu tüzelkişiliğine sahip olmak üzere "Bilkent Üniversitesi" adı verilmiştir.

b) Vakıflar Genel Müdürlüğünün mütevellisi bulunduğu (Bezm-î Alem Valide Sultan Mazbut Vakfı) tarafından kurulan Yükseköğretim Kurumuna (Bezm-î Alem Üniversitesi) adı verilmiştir.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesini takip eden üç ay içinde Bezm-î Alem Valide Sultan Mazbut Vakfının eğitimle ve sağlık hizmetleriyle ilgili akarat ve hayratı bütün hakları ve vebeleriyle bu Üniversitenin tüzelkişiliğine tahsis olunur ve Üniversite kurulmuş organlarıyla ve görevlileriyle birlikte faaliyetine aynen devam eder.

EK MADDE 21. — Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen “Lise Mezunlarına Meslek Edindirme” (LİMME) programına katılıp meslek lisesi diplomasını alanlar ile bir mesleğe veya belli sanat dallarına yönelik programlar uygulayan liselerin mezunları aynı meslek veya sanat dalında bir yüksekokul veya meslek yüksekokuluna girmek istedikleri takdirde merkezi sınavla almış oldukları puanlarına Yükseköğretim Kurulunun, meslek dalına göre tespit edeceği ölçü dahilinde Milli Eğitim Bakanlığının uygun görüşü alınarak artı puan verilir. Bu puan almış oldukları puanların % 40'ından fazla olamaz.

MADDE 8. — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Ek 13 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun 7 nci maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen, Ek 18 inci maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen yardım, 1991 yılında, Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesindeki yedek ödenek tertibinden yapılır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 7 nci maddesi ile eklenen Ek Madde 19'da tarif olunan ilk üst yönetim kurulunun rektör dışında kalan üyelerinin yarısının süresi üç yıldır. Bu üyeler seçimi takip eden otuz gün zarfında ad çekme suretiyle tespit edilir.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
29	103	288
56	79	254
58	97	167:190
	99	252:270
	100	293:296,296:321
	102	397:409,410:429,430:442, 445:446,454:459

I - Gerekçeli 507 ve 507'ye 1 inci Ek S. Sayılı Basmayazılar Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/591